

POSVEČENI ČAS IN RAZVOJNA OBDOBJA

Eden od jezikov ljubezni po shemi Gary-ja Chapmana je posvečeni čas. Posvečeni čas je po moji interpretaciji delo našega duha, ki je bodisi prisoten ali neprisoten v odnosih. Kadar smo prisotni v duhu, potem smo čuječi, odprti za drugega, negujemo očesni stik, smo empatični in uglašeni z osebo, v našem primeru z otrokom. To pravzaprav pomeni, da smo najprej uglašeni sami s sabo. Če nismo, se otroci takoj odzovejo. Lahko z neprimernim vedenjem, kakšnim telesnim ali duševnim stanjem. Bowlby, ki smo ga omenili pri varni navezanosti, govori o mnogih poskusih in primerih, ki dokazujejo, da vsak otrok potrebuje prisotnost živega bitja, njegovo uglašenost nanj in izkazovanje ljubezni, če ne lahko tudi umre. Ker smo ljudje več kot le fizično telo, so samo zadovoljene fiziološke potrebe (hrana, pijača, spanje...) premalo za preživetje. Človek v osami umre bodisi fizično bodisi psihično. Ljudje smo družabna bitja. Otroci so družabna in socialna bitja že od rojstva, saj že od spočetja dalje niso povsem sami. Vedno jih nekdo spremlja in varuje od oploditve dalje (lahko si s pomočjo spleta bolj podrobno pogledate kaj se dogaja z zarodkom preden sploh pride do maternice in potem kasneje). Kaj pa, če imamo otroka, ki še posebej močno potrebuje posvečeni čas?

Otroci posvečenega časa potrebujejo prisotnost žive osebe 24 ur na dan. Od začetka je poudarek na kvantiteti posvečenega časa, torej, da smo fizično tam. Gradimo pa že tudi kvaliteto našega preživetega časa: z ljubečo nego, prigovarjanjem, pestovanjem, sprehodi, različnimi aktivnostmi in igro. Otroci v predšolskem obdobju vsi izrazito potrebujejo posvečeni čas, vendar tisti, katerih prvi jezik ljubezni je posvečeni čas, to izražajo še posebno močno. Potrebujejo več skupne igre, več skupnih dejavnosti, družinske izlete, skupne družinske obede, veliko bolj se tudi navezujejo na širšo družino, ki jim ta čas popestri, bolj so sprejemljivi tudi za kakšna neprimerna obnašanja starejših, ker jim toliko pomeni, da preživljajo čas z njimi... Tako da je res dobro poskrbeti za to, da smo s takimi otroki čim več. Če se da, da podaljšamo vstop v vrtec, si najdemo delo, ki ga opravljamo od doma ipd.

Kasneje se kvantiteta posvečenega časa zamenjuje s kvaliteto, saj imajo tudi otroci že svoje obveznosti: šola, hobiji... Otroci posvečenega časa potrebujejo čas z nami kot zrak. Brez njega se neprimerno vedejo, navezujejo se na druge ljudi, tudi lahko na kakšnega človeka, ki zanje ni varen. Tak otrok neprestano išče stik, prisotnost in jo vzame, kjerkoli jo dobi. Če mu doma časa ne nudimo dovolj, ga bo iskal kje drugje: pri prijateljih, učiteljih, trenerjih, tetah, stricah, starih starših...

Vsak otrok ima obdobje, ko je njegov razvoj naravnano na igro vlog. S tem se učijo jezika, krepí se jim besedni zaklad, domišljija, kreativnost, socialne veščine... Otroci posvečenega časa pa to obdobje doživljajo še posebej močno. Ponavadi je to nekje okrog 2. – 5. leta. Ti otroci bi igrali igro vlog cel dan. Igrali bi se radi z nami cel dan. Lahko je zelo naporno, ampak je pa tudi čudovito, kajti s temi otroki se da prav zares zelo dobro pogovarjati. Skozi pogovor in igro z njimi nam odkrivajo delček svoje inteligence, svoje duše, ki ga ne moremo nikoli povsem doseči in razumeti. Kako lahko tako majhna bitja skrivajo v sebi toliko modrosti? In marsikakšno težavo lahko rešimo prav skozi preživljanje skupnega časa, skozi igro vlog, pogovorom, primerjavami... S temi otroci nikoli ni dolgčas. Vedno so na lovu za novo

pustolovščino, kjer ne želijo biti sami, temveč skupaj z nami. Zelo so družabni in uživajo v druženju. Ti otroci vedno iščejo naš nasvet. Če smo res pozorni in uglašeni na njih, bodo vedno prišli najprej k nam po informacije, kar je super. Tako jih ne bodo iskali kje, kjer bi lahko bilo nevarno. Velikokrat govorim o spoštovanju do otrok. Marsikdo me takrat popravi, da moramo spoštovati najprej sebe, da lahko spoštujemo otroka. Vendar jaz sem svoje spoštovanje do sebe našla v otrocih in zato je zame vedno prvo (kot pravi Maria Montessori): spoštovati otroka. Skozi to lahko najdemo spoštovanje do sebe in do vsega živega. Preživljanje časa z našimi otroki je neprecenljive vrednosti. Pomagajo nam rasti in prebujati rane, ki jih še moramo zaceliti, da bomo živeli lepše življenje. Zato je res blagoslov imeti otroka, ki želi ves svoj čas preživljati v čuječem odnosu z nami.

Jasmina Robnik Poličnik